

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה ולדיהם:
שירה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיו אייזנברג
יהושע וזוגתו דינה ובנם מנחם איתן שיחיו גוטמן

הרשימה של ניקסון

הרב נפתלי אסטולין

נולדתי ברוסיה בסמיכות לסיום מלחמת העולם השנייה. היה קשה מאוד לחיות כיהודי תחת המשטר הסובייטי; אנו אמנם הצלחנו לשמור על אורח חיים יהודי, אך הכל היה חייב להיות בחשאי, את הכל נאלצנו לעשות מאחורי דלתיים סגורות.

הודות לעזרתו של הרבי, הצליחו סבי וסבתי לצאת מרוסיה בשנת תשי"ח (1958), ולהגיע לארץ ישראל. הרבי החל לפעול להוצאת יהודים מרוסיה, בסביבות אותה תקופה שבה החלו הסובייטים, בהנהגת ראש הממשלה ניקיטה חרושצ'וב, לגלות רגישות רבה יותר ללחץ בינלאומי. הרבי פעל בשקט, בלי הרבה רעש וצלולים. הוא ניהל מחתרת שלמה שפעלה ממש מתחת לאפם של הסובייטים, מבלי שאלו ירגישו בכך.

אני יצאתי מרוסיה עם הוריי בשנת תשכ"ח (1968). הוריי התיישבו בארץ ישראל, אך אני נסעתי לארצות הברית, ללמוד בישיבה שבמרכז חב"ד העולמי בברוקלין.

במהלך לימודיי שם, הגיעו הוריי לניו יורק לביקור אצל הרבי. אני נזכר שכאשר הם נכנסו אל הרבי ליחידות, פרצה אמי בבכי כאשר היא סיפרה לו על אחותה, שאינה מצליחה לצאת מרוסיה. בעלה של אחותה בילה שמונה שנים בכלא הסובייטי ב'עוון' הרבצת תורה, ואמי הייתה משוכנעת שאין סיכוי שהקב"ב יתיר לאדם עם רקע 'פלילי' שכזה לצאת מהמדינה. נוסף לכך, הוא גם היה מובטל, שכן לא הצליח למצוא מקום עבודה שיאפשר לו לשמור את השבת, ומצבה הכלכלי של המשפחה היה בכי רע. הרבי הקשיב לטענותיה של אמי, ואחר כך אמר, "אילו היה הדבר תלוי בקב"ב, גם אתם הייתם עדיין ברוסיה. איך זה שאתם בכל זאת כאן? מאחר שהקב"ה עשה נס, והוציא אתכם משם. נכון אמנם שאחותך זקוקה לנס גדול יותר, אך האם לדעתך קשה יותר עבור הקב"ה לחולל נס גדול מאשר נס קטן? מצדו, אין שום הבדל".

כעבור חצי שנה, אחותה של אמי וכל משפחתה הצליחו לצאת מרוסיה!

אחרי נישואיי בשנת תש"ל (1970), התחלתי לחפש עבודה - מאוד רצינית לשמש שליח חב"ד במקום כלשהו בעולם. ניגשתי לרב גרשון מענדל גרליק, שניהל את מוסדות חב"ד במילאנו, איטליה, והוא הסכים למנות אותי למשיג כשרות במסעדה שהם הקימו שם. כמוכן, התנינו את הדבר בקבלת הסכמתו של הרבי.

שנינו כתבנו לרבי, אך אני לא זכיתי לקבל שום תשובה, ותהיתי מדוע, עד ששמעתי שהרב גרליק קיבל תשובה. הרבי כתב לו, "הקב"ה לא עשה לו נס והוציאו מרוסיה רק כדי שיהפוך למשיג כשרות וכו'". מתשובת הרבי השתמע שלקב"ה יש תכניות יותר גדולות עבורי.

מה בדיוק היה טיבן של אותן תכניות? שאלה זו התבררה רק בשנת תשל"ב (1972), אחרי שהתחלתי לעבוד בניו יורק עם מהגרים מרוסיה, והוצע לי לעשות פעילות דומה בלוס אנג'לס. הרב שלמה קונין, שליח חב"ד הראשי בקליפורניה, ציפה באותה עת להגעת זרם של מהגרים יהודים מרוסיה, והוא הזמין אותי להצטרף אליו. הייתי להוט לנסוע, אך הרב קונין כתב לרבי כמה פעמים לבקש את הסכמתו, ולא זכה לתשובה. פניתי למזכירות הרבי כדי לנסות לברר את הסיבה לכך, ואז נודע לי שהרבי ממתין לשמוע את דעתה של אשתי למהלך - כל משפחתה התגוררה בניו יורק, והרבי ביקש לוודא שהיא מסכימה לנסוע בשמחה ובלב שלם. בעקבות זאת, שלחה אשתי מכתב לרבי בו היא הביע את הסכמתה המלאה ליציאה לשליחות בקליפורניה. מיד קיבלנו את הסכמת הרבי למעבר, ויצאנו לדרך.

תחילה עבדתי עם קבוצה קטנה של יהודים יוצאי ברית

«

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידינו מעל 1500 עדויות מכלי ראשון. אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

המועצות, אך עד מהרה הלכה וגדלה קבוצה זו לכדי כמה מאות משפחות. כעבור כשנה, קיבלתי הוראה מהרבי להתחיל לאסוף שמות של יהודים שנותרו מאחור ברוסיה - התבקשתי לשאול את כל האנשים שאני מכיר לשמות קרובי משפחתם המעוניינים לצאת את המדינה. כך אכן עשיתי, ואספתי רשימה של כמה אלפי שמות, אותה שלחתי אל הרבי.

זמן קצר אחר כך נודע לי מה עלה בגורלה של אותה רשימה. בחודש סיון תשל"ד (1974) נסע נשיא ארצות הברית דאז, ריצ'ארד ניקסון, למוסקבה לשיחות עם מנהיג ברית המועצות דאז, ליאוניד ברז'נייב, והוא לקח עמו את אותה רשימה. כאשר הרוסים התכחשו לכך שישנם יהודים המבקשים לצאת והדבר נמנע מהם - שכן, איש לא היה מעוניין לעזוב את 'גן העדן של הפועלים', כך לטענתם - שלף ניקסון את הרשימה. לא חלף זמן רב, ואלפי יהודים החלו לזרום מרוסיה, ביניהם האנשים ששמותיהם הופיעו ברשימה שהעברתי. כמוכן, רבים מהם הגיעו ללוס אנג'לס - גם משום שקליפורניה היא פשוט מדינה יפה, וכן מאחר ששם התגוררו קרובי משפחתם.

כאשר החלו המהגרים לזרום אל העיר, נהגתי לאסוף אותם בשדה התעופה; סייעתי להם למצוא דירה מתאימה ולהשתלב במקומות עבודה. כל מה שהיו זקוקים לו, השתדלתי לספק להם. פתחתי מקום קטן על שדרת פיירפסק בלוס אנג'לס, מילאת אותו בספרים, וזה הפך להיות מרכז הפעילות שלי. בשנת תשל"ח (1978), כבר היה ברור שמקום זה כבר לא מספיק, ושיש צורך בבית כנסת של ממש. בברכתו של הרבי פתחנו מקום נוסף, בשדרת לה-ברי, שאותו כינה הרבי 'בית כנסת חב"ד הרוסי'.

אולם, עד מהרה גם מקום זה הפך צר מהכיל את פעילותנו. בנוסף לבית כנסת, הפעלנו גם קיטנה לילדים ומרכז יום לזקנים. עומס רב היה מונח על כתפיי, והייתי נתון תחת לחץ תמידי. אין פלא, אפוא, שחליתי מאוד - פשוט התמוטטתי. עד כדי כך החלישה אותי המחלה, שבמשך שנה התקשיתי לקום מהמיטה. במהלך אותה תקופה, נסעתי לפגוש את הרבי, והוא אמר לי, "איך אתה יכול להיות חולה כאשר מגיעים כל כך הרבה יהודים מרוסיה?"

איך שהוא, אמירתו זו של הרבי אוששה אותי, והבנתי שעלי להמשיך הלאה. למעשה, הייתי חייב לפתוח מקום נוסף, שלישי במספר, במערב הוליווד, שם התגוררו מרבית המהגרים הרוסים. אבל כסף לא היה לי. כתבתי לרבי וביקשתי ברכה לכך שאצליח לגייס חצי מיליון דולר שהיו נחוצים לי בתור מקדמה לרכישת בית חב"ד של ממש. תשובתו של הרבי הייתה, "תקבל יותר משיקשת".

והנה, תוך זמן קצר, התרחש נס. הייתי באמצע הפעלת קיטנה לארבע מאות ילדים שהצטופפו במקום קטן, כאשר יום אחד בזמן ארוחת הצהריים נכנס למקום איש מבוגר בעל חזות רגילה

למדי. הוא החל לשאול כל מיני שאלות, ואני הסברתי לו על אודות הקיטנה, וכיצד אנו מגישים לילדים ארוחה חמה בצהריים. כששמע זאת התמלאו עיניו בדמעות, שכן, התברר שילד הוא גדל בצ'כוסלובקיה ולעתים קרובות חווה רעב ומחסור. "אבל למה הילדים הללו מצטופפים כאן כך, כמו סרדינים?" ביקש האישי לדעת. "מאחר שאין לנו כסף לממן מקום גדול יותר", עניתי.

בו במקום הוא התחייב לתרום סכום כסף לטובת מרכז חדש. יצאנו יחד לחפש מקום, ומצאנו מוסך גדול שעמד למכירה בתמורה לשני מיליון דולר. הוא מיד רשם צ'ק פיקדון להבטחת רכישת הנכס, והבטיח סך של חצי מיליון דולר עבור המקדמה. הוא הסביר שאשתו, שהייתה חסכנית מאוד בטבעה, נפטרה זמן קצר קודם לכן, והיא הצליחה לחסוך כסף רב לאורך השנים.

נדמהתי, ובדיעבד הצטערתי שלא ביקשתי מהרבי ברכה לסכום גדול עוד יותר!

אך, כאשר הרבי אמר משהו, הדברים תמיד התממשו במדויק. אכן, התורם המופלא שלי - מר הרי רובינפלד - תרם בסופו של דבר שמונה מאות אלף דולר, כך שהרבי צדק כשאמר לי, "תקבל יותר משיקשת".

מאז שנת תשל"ב (1972), משמש הרב נפתלי אסטולין שליח הרבי לקהילת יהודי יוצאי רוסיה בלוס אנג'לס. כיום הוא מנהל את בית הכנסת ואת מיוזם חב"ד ליוצאי רוסיה שמרכזם במערב הוליווד. הוא רואיין בחודש אלול תשע"א (2011).

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויזכד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשי"ב (1966) — במכתב לצדיק רבי ישראל אבוחצירא, ה"באבא סאלי" זצ"ל, מברך אותו הרבי לרגל עלותו להשתקע בארץ הקודש. הרבי גם מעוררו כי "מה' מצעדי גבר כוננו", ומאחר שזיכהו הקב"ה לעלות לארצנו הקדושה, זהו בוודאי סימן לכך ששהשגחה העליונה העמיסה עליו תפקיד מיוחד: לשמש רוח חיה בין אחינו בני ישראל הספרדים, ולהשפיע עליהם שיקפידו לשלוח את ילדיהם להתחנך על ברכי התורה והמצוות מתוך יראת שמים, ברוח אבותינו הקדושים, במוסדות חינוך המתנהלים על טהרת הקודש! כ"ו

כטבת

1 אגרות קודש, כרך ה, עמ' קס"ז

ההקדשות שלכם מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

הכוח לחבר באמת!
 העולם זקוק לך ולתפילין שלך:
 הצטרף כעת Tefillinwrapp.com

בסיזע חברי
THE JEM FOUNDATION
 ואתה תצוה... להעלות נר תמיד